

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 6.7.2015
Sayı: 48

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Devlet Memurları Kanunu ile Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
06 Temmuz 2015
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
06 Temmuz 2015
No: 5987

GENEL GEREKÇE

Anayasanın 90 ncı maddesinin son fıkrası " Usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası antlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası antlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası antlaşma hükümleri esas alınır." şeklindedir.

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinin çalışma hakkına ilişkin 23 üncü maddesinin ikinci fıkrası " Herkesin, herhangi bir ayırım gözetilmeksizin, eşit iş için eşit ücrete hakkı vardır." Üçüncü fıkrası " Herkesin kendisi ve ailesi için insan onuruna yaraşır ve gerekirse her türlü sosyal koruma önlemleriyle desteklenmiş bir yaşam sağlayacak adil ve elverişli bir ücrete hakkı vardır." şeklindedir.

Sosyal devlet; ferdin huzur ve refahını gerçekleştiren ve teminat altına alan, kişi ve toplum arasında denge kuran, emek ve sermaye ilişkilerini dengeli olarak düzenleyen, özel teşebbüsün güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayan, çalışanların insanca yaşaması ve çalışma hayatının kararlılık içinde gelişmesi için sosyal, iktisadî ve malî tedbirler alarak çalışanları koruyan, işsizliği önleyici ve millî gelirin adalete uygun biçimde dağılmasını sağlayıcı tedbirler alan adaletli bir hukuk düzeni kuran ve bunu devam ettirmeye kendini yükümlü sayan, hukuka bağlı kararlılık içinde ve gerçekçi bir özgürlük rejimini uygulayan devlet demektir. Sosyal hukuk devleti, güçsüzleri güçlüler karşısında koruyarak gerçek eşitliği yani sosyal adaleti ve toplumsal dengeyi sağlamakla yükümlü devlet demektir. Çağdaş devlet anlayışı, sosyal hukuk devletinin, tüm kurumlarıyla Anayasa'nın sözüne ve ruhuna uygun biçimde kurulmasını gerekli kılar. Hukuk devletinin amaç edindiği kişinin korunması, toplumda sosyal güvenliğin ve sosyal adaletin sağlanması yoluyla gerçekleştirilebilir.

Anayasamızın Çalışma Hak ve Ödevine ilişkin 49 uncu maddesi: "Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır." şeklindedir.

Kamuda tutarlı bir personel politikası uygulanmamaktadır. Çeşitli dönemlerde çıkartılan kanunlarla sözleşmeli personel ve geçici işçiler kadrolara alınırken, akabinde tekrar aynı statüde personel alımı yapılmaktadır.

Devlet Personel Başkanlığının Ocak 2014 verilerine göre; kamuda 32.237 geçici işçi ve 24.028 geçici personel bulunmaktadır.

4.4.2007 tarihinde yürürlüğe giren 5620 sayılı Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile geçici işçilere kadro verilmiştir. Fakat, Kanun 2006 yılında en az 6 ay çalışanları kapsadığından, birçok geçici ve mevsimlik işçi bu kapsama girememiştir.

Ülkemizde birçok kamu kurum ve kuruluşlarında geçici işçiler çalışmaktadır. Mevsimlik işçi diye adlandırılan bu çalışanlar yılda en fazla 5 ay 29 gün çalıştırılmakta, kadro almamaları için 179 uncu gün çıkışları verilmektedir. Yılda 12 ay çalışan ücretlilerin geçinmekte zorlandığı ülkemizde geçici statüde en fazla 5 ay 29 gün çalışan işçilerin geçinmeleri mümkün değildir.

Yılda 5 ay 29 gün sigortalı olan mevsimlik işçilerimiz sosyal güvence anlamında büyük sorunlar yaşamaktadır. Gelecek kaygısı ile çalışan geçici işçiler çocuklarının rızıkından ve geleceklerinden endişelidir. Geçici işçilerimizin sorunlarını, gidermek için kadrolu veya sözleşmeli

statüde değerlendirilmesi sosyal devlet sorumluluğudur. Kamuda çalışmak için imkân bekleyen ve geleceklerini güvence ile yaşamak isteyen binlerce geçici işçimize bu hak verilmelidir.

657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (C) fıkrasında çalışanlar aynı işi yapan sözleşmeli veya kadrolu çalışanlara göre çok daha düşük ücret almaktadır. Bu kapsamdaki personel; aile, çocuk yardımı, fazla çalışma, üretimi teşvik primi, ek ödeme gibi mali ve sosyal haklardan yararlandırılmamaktadır. Bu durum iç hukuk kuralı olarak benimsenen " eşit işe eşit ücret" ilkesine açıkça aykırıdır. Aynı zamanda Türkiye'nin tarafı olduğu uluslararası iş sözleşmelerine aykırılık teşkil etmektedir.

4/6/2011 tarihli ve 27954 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 632 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 198.307 sözleşmeli personel memur kadrolarına atanmıştır.

12/7/2013 tarihli ve 6495 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 9 uncu maddesiyle 657 sayılı Kanunun 4 (C) maddesi kapsamı dışındakiler ile 5620 sayılı kanun kapsamındakiler hariç olmak üzere kamuda çalışan yaklaşık 100.000 personel kadroya geçirilmiştir.

Anayasanın ve Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinin ilgili maddeleri beraber değerlendirildiğinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (C) bendinde nitelikleri sayılan kamu çalışanları ile 5620 sayılı Kanuna göre çalışan geçici işçiler ve mevsimlik işçilerin anılan anayasal ve yasal düzenlemelerden kanunun ruhuna ve sosyal devlet ilkesine uygun yorumlanmadığı görülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 5620 Sayılı Kanuna göre 2013 yılı içerisinde usûlüne uygun olarak vizesi yapılmış geçici iş pozisyonlarında toplam 5 ay veya daha fazla süreyle çalışmış olan geçici işçilerin kadroya geçirilmesi amaçlanmıştır. 2012 veya 2013 yıllarında aynı şartlarda çalışıp da askerlik, doğum veya sağlık kurulu raporuyla belgelendirilen sağlık sorunları sebebiyle iş sözleşmeleri askıda kalanlar da bu fıkra kapsamında değerlendirilmiştir.

MADDE 2 - 5620 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde yapılan değişiklik paralelinde aynı kanunun ikinci maddesinin (7) fıkrasında yer alan " 2006 yılı içerisinde toplam 6 ay" ibaresi " 2013 yılı içerisinde toplam 5 ay" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 3- 5620 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde yapılan değişiklik paralelinde aynı kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası ve geçici 1 inci maddesindeki "6 aydan" ibareleri ""5 aydan " şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 4 - 5620 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde yapılan değişiklik paralelinde aynı kanunun geçici 2 nci maddesindeki^{4*} "2006" ibaresi " 2013" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- Bu kanun kapsamdakilerin kadroya geçirilmesinde Merkezi Yönetim Bütçe Kanunlarındaki kısıtlamalar uygulanmamasına yönelik düzenleme yapılmıştır.

MADDE 6 - 657 sayılı Devlet Memurları Kanunun 4 üncü maddesinin (C) bendi kapsamında çalışanların, bu kanunun yürürlüğe girdiği üç ay içerisinde yazılı olarak başvurmaları halinde, aynı kanunun 4 üncü maddesinin (A) bendi kapsamında halen görev yaptığı kuruma kadrolu personel olarak atanması amaçlanmıştır.

MADDE 7- Yürürlük maddesidir.

MADDE 8- Yürütme maddesidir.

**DEVLET MEMURLARI KANUNU İLE KAMUDA GEÇİCİ İŞ POZİSYONLARINDA
ÇALIŞANLARIN SÜREKLİ İŞÇİ KADROLARINA VEYA SÖZLEŞMELİ PERSONEL
STATÜSÜNE GEÇİRİLMELERİ, GEÇİCİ İŞÇİ ÇALIŞTIRILMASI İLE BAZI
KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 4/4/2007 tarihli ve 5620 sayılı Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin (c) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" c) İl özel idareleri, belediyeler, bunların kurdukları veya üye oldukları mahallî idare birlikleri ile müessese ve işletmelerinde (Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş olan şirketler hariç) ve belediyelerin bağlı kuruluşlarında, 2013 yılı içerisinde usûlüne uygun olarak vizesi yapılmış geçici iş pozisyonlarında toplam 5 ay veya daha fazla süreyle çalışmış olan geçici işçileri kapsar. 2012 veya 2013 yıllarında aynı şartlarda çalışıp da askerlik, doğum veya sağlık kurulu raporuyla belgelendirilen sağlık sorunları sebebiyle iş sözleşmeleri askıda kalanlar da bu fıkra kapsamında değerlendirilir."

MADDE 2- 5620 sayılı Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun ikinci maddesinin (7) fıkrasında yer alan " 2006 yılı içerisinde toplam 6 ay" ibaresi " 2013 yılı içerisinde toplam 5 ay" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 3- 5620 sayılı Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası ve geçici 1 inci maddesindeki "6 aydan" ibareleri ""5 aydan " şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 4- 5620 sayılı Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 2 nci maddesindeki " 2006" ibaresi " 2013" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- 5620 sayılı Kanunun Geçici 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 4- Bu Kanunun uygulanmasında Merkezi Yönetim Bütçe Kanunlarındaki kısıtlamalar uygulanmaz."

MADDE 6- 14/7/1965 tarih ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin C) Geçici personel fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" 657 Sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası kapsamında çalışanların bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay içerisinde yazılı olarak başvurması halinde 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (A) fıkrası kapsamında halen görev yaptığı kuruma kadrolu personel olarak ataması yapılır."

MADDE 7- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

